

Lekowrażliwość szpitalnych izolatów *Klebsiella pneumoniae* pochodzących z ogólnopolskiej zbiórki przeprowadzonej w ramach Narodowego Programu Zdrowia w 2021 roku

E. Literacka*, *M. Grzegorzczak*, *M. Herda*, *A. Polak*, *W. Wygoda*, *K. Malinowska*,
W. Hryniewicz

Krajowy Ośrodek Referencyjny ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (KORLD),
Zakład Epidemiologii i Mikrobiologii Klinicznej, Narodowy Instytut Leków, Warszawa

Adres do kontaktu: *e.literacka@nil.gov.pl*

Wstęp

W dobie intensywnego rozprzestrzeniania się w polskich szpitalach szczepów *K. pneumoniae* wytwarzających ESBL i/lub karbapenemazy, szczególne znaczenie mają badania lekowrażliwości wykonane dla populacji szczepów reprezentatywnej dla całego kraju, dostarczające cennych danych odnośnie profilu lekowrażliwości tych niebezpiecznych bakterii.

Cel pracy

Celem pracy były badania lekowrażliwości szczepów *K. pneumoniae* wyizolowanych od pacjentów hospitalizowanych w Polsce w okresie od września 2021r. do końca stycznia 2022r.

Materiał i metody

Do badania zaakceptowano 597 szczepów *K. pneumoniae* wyhodowanych z zakażeń inwazyjnych (głównie z krwi), dróg oddechowych, moczu oraz skóry i tkanki podskórnej od pacjentów hospitalizowanych w 48 polskich szpitalach zlokalizowanych w 38 miastach Polski (16 województw). Szczepy zbierano zgodnie z zasadą jeden izolat od jednego pacjenta. Szczepy reidentyfikowano przy użyciu Vitek 2 Compact (bioMérieux). W badaniach lekowrażliwości wykorzystano metodę mikrorozcieńczeń w bulionie *in house*, testy komercyjne Micronaut Pseudomonas plates (Bruker Daltonics), paski z gradientem stężeń antybiotyków (Liofilchem) oraz metodę dyfuzyjno-krażkową. Otrzymane wyniki interpretowano zgodnie z rekomendacjami EUCAST. W celu identyfikacji ESBL/AmpC zastosowano test dwóch krążków (z cefepimem), natomiast skryning w kierunku wykrycia aktywności karbapenemazy wykonano przy użyciu testu CIM. Rodzaj karbapenemazy ustalono w PCR.

Wyniki

W badanej populacji *K. pneumoniae*, najliczniejszą grupę stanowiły szczepy, u których głównym mechanizmem oporności na beta-laktamy były enzymy ESBL (~53%). Charakteryzowały się one opornością na wiele antybiotyków z różnych grup terapeutycznych. Wysoki odsetek tych szczepów wykazywał wrażliwość jedynie na karbapenemy, ceftazydym/awibaktam, amikacynę oraz kolistynę. Izolaty wytwarzające karbapenemazy stanowiły ~18%, głównie były to szczepy produkujące karbapenemazę NDM, odporne na większość badanych antybiotyków. Zaledwie ~63% spośród nich wykazywało wrażliwość na amikacynę i kolistynę, a ~50%-55% na gentamycynę, cefiderokol i fosfomicynę. W przypadku producentów karbapenemazy KPC, 100% szczepów wykazywało wrażliwość na imipenem/relebaktam i meropenem/waborbaktam, natomiast 96.4% i 85.7% wrażliwość odpowiednio na ceftazydym/awibaktam oraz amikacynę. Odsetek szczepów niewytwarzających szerokospektralnych beta-laktamaz ESBL/karbapenemaz stanowił ~29%. Szczepy te były powszechnie wrażliwe na wszystkie badane antybiotyki.

Wnioski

~70% szczepów *K. pneumoniae* izolowanych z zakażeń od osób hospitalizowanych w polskich szpitalach to szczepy wytwarzające szerokospektralne beta-laktamazy ESBL i/lub karbapenemazy. Szczepy te charakteryzują się opornością na szeroki panel antybiotyków beta-laktamowych i wiele antybiotyków należących do innych grup terapeutycznych.